

СВОБОДЕНЪ ГЛАСЪ

Общинска Библиотека Тукъ

Абонаментъ за година:

България 5 лева
странство 10 „

СЕДМИЧЕНЪ ИНФОРМАЦИОНЕНЪ ВЪСТНИКЪ

Таксата за публикациитъ
За единъ в. с. м. на 1 стр 1) за единъ
пътъ 25 ст., за 3 пъти 24 ст. и по-
вече, до 10 пъти — по 24 ст. за единъ
кв. с. м. на четвърта 1 пътъ 18 ст., за три и за по-
вече, до 10 пъти за обя-
вления на Сждебитъ за единъ
пътъ 4 ст., за два — 8 ст. дупа, за
хазновитъ такива — 10 ст. за 6-
динъ път на д. л.

Всичко що се отнася до в. „Свободенъ Гласъ“ да се гледа до редакцията.

Редакцията и Администрацията на вѣстника се намира въ ул. „Шуменска“, сръжу Варненската
Окр. Пост. Комисия и до печатницата на Добри Тодоровъ и С-ѣ.

Единъ број 10 стотинки. Редакторъ-стопанинъ: Стефанъ Ив. Петковъ. Единъ број 10 стотинки.

ФЕНИКСЪ

АНГЛИЙСКО ОСИГОРИТЕЛНО ДРУЖЕСТВО
ПРОТИВЪ ПОЖАРЪ

Основано въ Лондонъ прѣзъ 1782 година.

Най-богато и старо дружество.

Главна Агенция за България въ гр. Варна съ подъ агенции
въ по главнитъ градове въ Царството.

Това Осигурително Англійско Д-во противъ пожаръ опълномощено
да дѣйствува въ България съ княжески указъ № 16 отъ
6 октомврий 1890 год.

ОСИГУРЯВА:

ЗДАНИЯ, МОБИЛИ и СТОКИ, по най-прѣдпочтителни условия, а въ случай
на нещастие, то изплаща обезщетението въ единъ най-късъ срокъ.
Българската публика, която умѣе да оценява ползитъ отъ осигуряването, ще
намъри въ това д-во всички гаранции, които е въ правото да изисква.

За подробни свѣдения интересующитъ се могатъ да се отправятъ до
агенцията и прѣдставителитъ му въ цѣла България.

ЗА ЗНАНИЕ НА ВСИЧКИ и изповѣда
сегашенъ прѣдседателъ на Варненската Окр. Постоянна Комисия и
Д-ръ С. Кузмановъ, досегашенъ адвокатъ въ Провадия, отъ 1-ий Сеп-
темврий т. г., започватъ заено да адвокатствуватъ въ Варна.

Защищаватъ дѣла прѣдъ всички сѣдилище въ България.

Писалището се намира въ домътъ на Д-ръ С. Кузмановъ, задъ
Окръжния сѣдъ.

Българско Търговско Параходно Д-во „ВАРНА“

ОБЯВЛЕНИЕ № 3205

Обявява се на интересующитъ се, че отъ 1 Октомврий т. г. се
отдава за една година на прѣдприемачъ снабдяване параходитъ на
Д-вото съ каменни вжглища.

Офертитъ ще се приематъ най-късно до 18-ий того 5 часа ве-
черьта,

Поемнитъ условия могатъ да се прѣгледатъ въ Дирекцията, скла-
да и тукашната агенция, всѣки присѣственъ день.

ОТЪ ДИРЕКЦИЯТА.

МОДЕРНО АТЕЛИЕ

ЗА
МОБИЛИ и ПОСТРОЙКИ
на

ВЛАДИМИРЪ ХРИСТОВЪ

Прима за изработване разни рамки по сецесионенъ
стилъ, всѣкакъвъ видъ мобили, за салони, спални, трапезари,
бюра и др. Въ магазина ми находящъ се въ ул. „Антимъ I“
и булевардъ „Мария-Луиза“, ще намѣритъ готови най-модер-
ни мобили, като гардероби, маси, консолти и др.

Съ износни цѣни. Работа здрава и гарантирана.

Съ почитание: Вл. Христовъ.

Д-ръ Т. КЛИСУРСКИ

ВАРНА

Старши лѣнаръ на вътрѣшното отдѣление
при Варн. Държавна Мариниска болница.

Приема специално по вътрѣшни,
нервни и дѣтски заболявания.

Химически анализи, микроскопически
изслѣдвания и електротерапия.

СВѢТИ ПО МОРЕЛЪЧЕНИЕТО.

Прѣмѣстятъ се въ зданието на Н.
Лобокилъ до (Мусалата).

Приема отъ 2—6 ч. послѣ обѣдъ

ОБЯВЛЕНИЕ

Продавамъ недвижими си имотъ,
състоящъ се отъ 3000 декара ниви
и ливади въ землището на с. Ак-
заръ, Свищовска околия, една брѣс-
тѣва горичка; три двора и разни
домоводни сградини. Въ двата дво-
ра има по една къща, — сая и по
единъ зимникъ. два мисирени хам-
бари и трети дворъ служи за харманъ.

Желающите да ги купятъ изъ цѣ-
ло или по одѣлно, да се отнесатъ
до мене.

Намиратъ ке др 10—12 к. м. отъ
железницата.

Варна 17 юний 1909 г.

Д-ръ Ст. Поповъ.
Лекаръ — Варна.

ПРОДАВА СЕ ефтино праздно
мѣсто въ II уч.
кварталъ 160, сръжу „х. Панако“
отъ 194 кв. метра, между сѣсѣди:
Георги Коптито, Кирияки Панайо-
товъ, ул. „Радица и бараката
„Андрико“.
Споразумение: Дим. Р. Атанасовъ
Библиотекаръ.

Обявление обявявамъ на ин-
тересующитъ се, че продавамъ едно
праздно мѣсто отъ около 4000 кв.
м. въ Варнен. лозя „Сезъ-Севмесъ“
по горѣ отъ фабриката на х. Де-
чевъ.

Справка редакцията

ОБЯВЛЕНИЕ Търси се самостоя-
телна къща, за една
фамилия, състояща се отъ 3 стаи
и катой. Прѣдпочита се да се на-
мира около съборната църква или
около Дѣвическата гимназия,
Справка редакцията.

Купувамъ акции

Справка редакцията.

Политическото положение днесъ въ Македония.

Както изглежда, ние българитъ въ
свободна България и ония въ
Турция, дълго време сме се храни-
ли илюзия относително искреностъ
та на турцитъ къмъ насъ и тѣхния
либерализъмъ. Тукъ думата е за она
елементъ отъ мохамеданската нация,
който доминира положението отъ 11
юли 1908 г. а именно младотурцитъ.
Неможемъ да отречемъ искреностъта
на шена младотурци измежду най-
отбраната имъ интелегенция, обаче
болшинството още се намира подъ
влиянието на своя националенъ шо-
винизъмъ и не може да разбере, че
въ една такава обширна империя,
населена твърдъ много отъ разни на-
родности, при едно конституционно
управление, нѣма мѣсто на никаква
тенденция за национално надмощие.
Турцитъ едно главно нѣщо не мо-
гатъ да схванатъ, колкото и да имъ
се разправя. Тѣ живѣятъ по отно-
шение на своето отечество по най-
примитивни понятия. Тѣ не струва,
че понеже до сега владичеството въ
Македония и въобще въ цѣла Тур-
ция е било изключително турско, то
и въ бъдаще трѣбва да си остане
такова, макаръ начина на управле-
нието да се измѣни. Да, това е ху-
баво за тѣхния фапатизъмъ, по ра-
ботата е тамъ, че новото положение
иска и нови работи. Какъ ще се из-
рази едно ново положение, ако си
остане стария порядъкъ на нѣщата?
Това ще бѣде такъвъ абсурдъ, който
може само главата на единъ слабо-
уменъ да роди. Искате конституция,
господа! Прѣкрасно. Но не забра-
вяйте, че конституцията не прави
разлика между гражданитъ; тя не
различава мохамеданина отъ хрис-
тианина, евреина отъ ерменеца, гър-
ка отъ влаха. Прѣдъ нея има хора
— граждани. Разбирате ли това?
Днесъ обаче, въпрѣки ясния сми-
сълъ на турския хуриетъ, ние ще
сръщнете изъ много турски села и
паланки сѣщитъ почти гонения и
неправди надъ българския елементъ.
Само въ по-близкитъ къмъ главнитъ
градове села положението е измѣ-
нено, подобро и то отчасти. Днесъ
тамъ се води най-енергична дѣтел-
ность отъ страна на наци българи,
които умѣятъ да цѣнятъ прѣимущес-
твата на новото положение и гледатъ
да ги използватъ. И ако единъ день
на турската конституция се даде по-
опреѣдлена физиономия, това ще се
длъжи изключително на българитъ, а
не на никой другъ елементъ отъ на-
селението. Ако остане на турцитъ или
сърбитъ, Султанъ Абдулъ Хамидъ

пакъ ще се завърне и тържествено ще декларира, че става прѣдседател на младотурския комитетъ. Ако остане изключително на младотурците да уреждатъ държавнитѣ и политически работи въ Турция, особено да опрѣдѣлятъ сами отношенията на турци къмъ друговѣрци, ще стапе такава бъркотия, която може само привържениците на Хамидовия режимъ да зарадва. Поведението на нашитѣ ръководящи кръгове въ Македония къмъ турцитѣ е твърдѣ благоразумно. Това е една здрава гаранция за усѣха въ добиване пълни права, на еднакво участие въ политическия животъ на тая страна. Желателно е само часъ по-скоро да се слѣятъ двѣтъ фракции, за да нѣма мѣсто на никакъвъ антогонизмъ, за да се централизиратъ силитѣ, съ които ще се извоюватъ онии свещени правдини, за които македонския робъ отъ вѣкове бѣлуваше, за които мюзина български синове отсамъ и отвѣдъ Рила загинаха по скалисти върхове и мрачни долини.

Днесъ, колкото и да изглежда, че официалнитѣ отношения на Турция къмъ българския елементъ, къмъ българскитѣ организации, сж отъ естество, което изключва съмнѣнието въ една искренностъ, обаче нашитѣ хора сж винаги на шръкъ, защото не знаятъ отъ какъ ще имъ приотплѣе. Едно особено извънредно приятно обстоятелство има, а то е, че нашитѣ хора сж твърдѣ бодри и винаги готови.

Упадѣка на религията.

О, защо ли, Боже, подъ кръста христовъ
Праведникътъ плъха съ кърви залѣвъ,
А злия безчестникъ, на всичко готовъ,
Срѣща го нарѣдѣтъ съ честь възхитанъ?

Хайно.

Днесъ всѣкъдѣ се пѣше и говори за прогресъ въ живота, въ науката, въ изкуството, въ културата изобщо. Но наредъ съ тоя прогресъ въ всички случаи се констатира и упадѣкъ въ морала, особено въ религиозния моралъ. Може би се намиратъ тукъ-тамъ кѣтчета, какъто религията се е запазила въ прѣдишното си състояние, но това сж само изключения, които говорятъ за недоразвитото се влияние на цивилизацията. Кои сж причинитѣ на тоя упадѣкъ; ще ли може той да се прѣмахне и на мѣстото му да се възроди стария моралъ, който отъ вѣкове е поддържалъ духа на хората и имъ вдъхвалъ вѣра и надѣжди, — това е съвременна проблема на старитѣ моралисти, които съ ужасъ гледатъ на повитѣ разнообразни форми на общественъ животъ. Въ ежедневиия животъ ний наблюдаваме маса дребни факти, които говорятъ за силния стрѣмежъ къмъ безвѣрие и бунтъ срѣщу установенитѣ порядѣци на нѣщата. Когато наблюдаваме подобни факти посредъ градското интеллигентно общество, ний не толкова се удивляваме, колкото когато подобни работи виждаме въ простата маса. Известно е, че религиозния моралъ най-много се крѣпи въ ниската маса, обаче и тамъ днесъ можемъ да констатираме такова отрицане къмъ послѣдния, че неволно идваме до разочарование. Прѣди да се спрѣмъ върху основнитѣ причини, които водятъ къмъ упадѣкъ ний ще разгледаме по очевиднитѣ, отъ тѣхъ, кои-

то на пръвъ погледъ, безъ критическа прѣцѣнка, изглеждатъ като да сж примитѣ прици на съществуващото зло. Не ще съмнѣние, че главни прѣдставители на религиозния моралъ сж духовнитѣ власти. Приваннето на тѣзи власти е да направляватъ хората по пътя за спасение на душитъ, да ги отклоняватъ отъ разни богопротивни склонности. Религията на които и да е народъ учи на двѣ главни начала: а) да обичаме Бога съ всичкото си сърдце и душа и б) да обичаме ближния си, като сами себе си. Веднажъ дадени такива основни начала на мораленъ животъ, не ще съмнѣние, прѣдставителитѣ на послѣдния трѣбва да бѣдатъ олицетворение на тоя моралъ. Но тукъ ний постоинно се натѣкваме на факти, които най-силно влияятъ върху масата отрицателно. Посочете ни единъ духовно лице, което съ собственния си животъ и лични качества служи за образецъ на единъ правственъ животъ. Понятието за правственъ животъ е сведено до най-крайния си минимумъ. Религиозния моралъ днесъ е сведенъ до най-незначителни, безъ никакво благотворно влияние на душата, обряди на черквата. Достатъчно е да посѣщавашъ редовно черкова, да постишъ, да се исповѣдвашъ и причистишъ, за да получишъ атестатъ на истински християнинъ. Но сравнете тоя християнизъмъ съ второто Христово начало — любя ближния си, като самия се бе си, и вижте какво общо иматъ тѣзи двѣ начала помежду си. Историата ни учи, че и прѣди Христа е имало много вѣрующа въ Бога, които редовно сж посѣщавали храма Господенъ, молѣли се най-усърдно, поспивали сж главитѣ си въ темень, раздавали сж милостини на сиромаситѣ, но се пакъ Христосъ ги е прѣслѣдвалъ и най-жестоко порицавалъ за тѣхното лицемерие. Спомнитѣ си притчата за Митаря и Фарисея, за да видите, че изобличаванитѣ отъ Христа митаря днесъ сж повече отъ колкото прѣзъ неговото врѣме, които иматъ претенции на истински християни, а фарисейтѣ, сир. сиромаситѣ, бѣдствуватъ до невѣобразими размѣри. Защо това е така; защо тѣзи „истински“ християни сж потѣпкали Христовата вѣра, оная вѣра, за която той умрѣ на кръста? Неспособнитѣ да се отнасятъ критически къмъ явленията въ общественъ животъ ще кажатъ, че причината е въ самитѣ хора, които сж трѣгнали по широкия пътъ. Христосъ казваше, че които вървятъ по широкия пътъ, нѣма да видятъ царството божие. „Но скоро гемежийско вѣже ще мине прѣзъ иглени уши, нежели богатия да влѣзе въ царство небесно“. И, въпрѣки това, богатитѣ вървятъ по широкия пътъ, а за да си извоюватъ право на царство божие, се стараятъ да измаматъ Бога съ редовно посѣщение чоркова, да палатъ дебелѣ свѣщи и подаряватъ по 5, 10 стотинки на нищитѣ, които зимѣ и лѣтъ киснатъ и глзнатъ прѣдъ черковнитѣ врата.

Съ една дума, споредъ хората, които не умѣятъ критически да се отнасятъ къмъ явленията на живота, намиратъ, че причината на религиозния упадѣкъ е въ прѣнебрежението христовото учение. О тая

причина най-много се придържатъ протестантитѣ, които иматъ претенции на истински християни. Тѣхната упоритостъ въ туй отношение е неподражаема. Религията на протестантитѣ, като всѣка религия, е теософия, а теософията не е нищо друго освѣнъ една чисто идеалистична философия, споредъ която духътъ доминира въ всички явления на живота, както за отдѣлната личностъ, така и за цѣли маси. А това е отрицане на тенденцията на живота, на принципитѣ върху които тѣй се слага и развива. Християнската религия датира отъ 1909 г. Тая религия е дала най-много и пай-скѣпи жертви наредъ съ жертвитѣ на науката. Науката върху коститѣ на своитѣ адепти винаги е извоювала побѣди, докато е стигнала най-колосални размѣри, на които илюстрация е самия животъ, а какъ останаха резултатитѣ на онии жертви, които пламѣцитѣ на кладитѣ и жестокоститѣ на инквизицията погълнаха? Напусна ли човѣчеството широкия пътъ; пригърна ли то високохуманнитѣ учения на Христа; изпрагна ли се затворитѣ отъ злодѣйци; нахраниха ли се гладнитѣ; облекоха ли се голитѣ; угияшиха ли се страждущитѣ; помогна ли се на немошнитѣ, кажете ни вий, които охотно изобличавате общественитѣ пороци, а игнорирате вѣщественитѣ условия на живота; Не, нищо не можете ни отговори вий на тия въпроси. Напротивъ изъ самата ваша срѣда пий ще ви посочимъ личности, които съ собственъ си животъ най-много сж способствували за безвѣрието. Кои сж най-големитѣ, най-върлитѣ врагове на науката и изобщо на притѣсенитѣ, не вие ли? Ето ви прѣсенъ примѣръ съ духовната властъ въ Османъ Пазаръ. Защо жигелитѣ на тоя вие отлѣчвате отъ черковата? Защо вие криете свѣтлината отъ хората? Кой отвѣлчи отъ черквата великия Толстой, тоя титанъ на морала, на истинския човѣшки моралъ, който е насоченъ да спаси човѣчеството отъ прѣстѣпления, независимо да ли той ще изиграе ролята на спасителъ. Прѣдъ васъ — тукъ не правимъ разлика между протестанти, православни, католици и пр. — ежедневно изтѣкватъ потрѣсающа сцени на мизерия, пиянство, развратъ, кражби, убийства и т. н. Питаме ви ний васъ, които имате най-високото назначение въ живота, какво сте направили и какво правите, за да се помогне на страдащото човѣчество? Искрено ли вървате вие че, съ биене на камбани, служене на литургии, съ молебени за благодѣйствието на корови глави, за силата на воинството, което сами, за вашъ прѣстѣпенъ грѣхъ, наричате „Христологично“, съ хвалебни пѣсни, органи и кимвали къмъ Бога ще съберете около си всички заблудени овци и избавите отъ устата на свирѣния звѣръ? Влѣзохте ли вие въ самитѣ недра на живота, разгледахте ли вий причинитѣ на злощастията и упражните ли нѣкакви рационални мѣрки за тѣхното прѣмахване. Ето че слѣдъ мѣсецъ два ще настѣпн люта зима, която най-безмилостно ще почне да свирѣпствува изъ хижитѣ на бѣднитѣ, лишени отъ всѣка материална поддрѣжка хора, тогава, питаме ви ний, какво морално

въздѣйствие ще упражните вий и надъ кого, за да се облекчи съдбата на тѣзи злощастници? Ето какво вий ще направите: туй, което и до сега сте направили — нищо, освѣнъ редовно да призовавате вѣрующитѣ въ черква, да имъ цовтаряте безчетъ повтарянитѣ литургии, да ги изповѣдате, причистивате и да събирате пари. А пѣкъ това не е никаква дѣятелностъ, защото нѣма да помогнете на сакатитѣ и голитѣ да се нахранятъ и облекатъ. При такива убийствени условия твърдѣ естествено явление е религиозния упадѣкъ. Авторитетитѣ на религията може да се повдигне само когато чрѣзъ нея се получатъ реални резултати. Вий можете най-краснорѣчиво да доказвате на всѣки земенъ неволникъ, че той ще получи награда горѣ на небето за своитѣ страдания, но вий нѣма да срѣщнете вече нищо единъ вещащникъ, когото вашитѣ думи да утѣшатъ. Хората се наситиха отдавна на такива утѣшения.

Потаненко въ повѣстѣта си „на истинска служба“ рисува типъ на духовно лице, което напълно е влѣзло въ ролята си. Прѣпорѣчваме тая повѣстъ на всѣки свѣщенникъ, за да види какъ се служи на страждущитѣ. Отецъ Кирилъ, младъ свѣщенникъ който свършалъ наскоро духовна академия, отказва да приеме служба въ града, какъто отдавна го очаквали, защото билъ по-рано извѣстенъ, като най-силенъ академикъ. Но той категорично заявява на архиерея, че желае да служи въ село. И ето че тоя младежъ, който заварилъ двама тѣсти попове, които въ разстояние на година години *икономисали* добри пари, почва да се движи изъ населението въ врѣме когато е върлувалъ гладенъ тифусъ. Черковнитѣ обряди той извършвалъ набързо, а главно се занимавалъ съ положението на селенитѣ, които почти всички страдали отъ тифусъ. Той влиза въ сношение съ окръжния и околийския лѣкаръ, съ администрация и денонощно съ тѣхъ тича между болнитѣ, като намира и храна, и лѣкарства и всичко. Ний тукъ не можемъ да прѣдадемъ и най-краткото съдържание на тая великолѣпна повѣстъ, която изтѣква противорѣчието между попове на неистинска и на истинска служба.

Трѣбва да се влезе въ живота, за да има полза за хората. Иначе всѣка служба, духовна или свѣтска е една работа, съдържанието на което е лицемерие и егоизмъ.

О Т З И В И

Взмутенъ единъ гражданинъ, че на мюзина българи липсва национално чувство и гордостъ като пренебрегватъ матерния си езикъ и допускатъ да се говори въ домоветѣ имъ на чужди езици, като грѣцки и турски, отправя въ едно антрефиле, пратено ни за напечатване, твърдѣ остри обвинения противъ единъ чиновникъ на държавна служба. За сега се въздържа да дадемъ гласностъ на това антрефиле, като се надѣваме, че чрѣзъ нѣколкократни прѣдупрѣждения мюзина ще се вразумятъ и обърнатъ внимание върху важността на обстоятелството да се говори винаги на матеренъ езикъ.

Разбира се, много глупаво ще бъде ако ний искаме да се говори изключително и винаги само български. За да не дадем материал на злобни личности да се прѣсмиват на една твърдѣ искрено изказана мисъл, ние ще направимъ нѣкои разсѣждения. Да говоришъ на разни езици, споредъ изискването на пуждата, е толкова обикновено нѣщо, че не може и дума да става. Но да говоришъ безъ никаква необходимостъ отъ напускане своя роденъ, матеренъ езикъ, на езикъ който въ всѣко отношение е чуждъ на тебе, на твоята нация, това е и глупаво и безразсѣдно и нетърпимо диво. Всѣки човѣкъ милѣе своето отечество, своя бащина стрѣха, народния си езикъ, и въобще, всичко, което винаги го е най-близо окръжавало. Само който е крайно егоистиченъ, който освенъ нуждитъ на стомаха не знае повече, или пъкъ който е отрицателъ отъ обществото, изоставенъ безъ никаква подкрѣпка, само такъвъ човѣкъ не знае и не иска да знае за нѣкакви си национални чувства. Той говори на какъвто езикъ му попадне, стига да го знае, само да искара прѣхраната си. Обаче единъ човѣкъ, който още не е допрелъ до подобно дередже, трѣбва да уважава матерния си езикъ и своето отечество и да се старее да заякчи чувствата си къмъ тѣхъ.

Манолъ х. Лефтеровъ. Въ редакцията ни се получи доста обширна дописка сръщу Манолъ х. Лефтеровъ, въ която се излага какъ послѣдния е ставалъ настойникъ на сирацитѣ на Георги З. Мумджиевъ, отъ гр. Варна, който оставилъ на послѣднитѣ наслѣдство въ движими и недвижими имоти, на стойност около 120 хиляди лева. Цѣлата дописка е пълна съ най-възмутителни дѣния, които напълно характеризиратъ алчността и жестокосърдечието на ненаситния за богатство човѣкъ. По поводъ на тая дописка, ние питаеме г. Манолъ х. Лефтеровъ: 1) вѣрно ли е, че като първоначално за наслѣдникъ на Мумджиевитѣ наслѣдници е билъ избранъ братъ имъ Захарий, той е осуетилъ това опекунство, сполучилъ е да бѣде избранъ за настойникъ самъ той и, ако това е вѣрно, защо го е направилъ, съ каква цѣль? 2) вѣрно ли е, че той е придумалъ наслѣдниците да напуснатъ бащината си къща, и да се прѣнесатъ въ неговата, и като се прѣнесли, той далъ бащината имъ къща подъ наемъ на единъ еврейнъ, отъ когото получилъ прѣдплата за 6 мѣсеци — 600 л. 3) ако е взелъ наемъ отъ къщата, какво е сторилъ сумата? 4) вѣрно ли е, че той сполучилъ да вземе отъ наслѣдниците декларация, безъ тѣ да разбиратъ какво вършатъ, че му продаватъ една частъ отъ наслѣдения имотъ, безъ да заплати една стотипка за този имотъ? 5) вѣрно ли е, че той понастоящемъ упражнява влияние надъ една отъ наслѣдниците, да си продаде своята частъ и че съ това гоци цѣлѣта да заграби и послѣдната останала наслѣдственна частъ безъ да заплати нѣкаква сума. 6) вѣрно ли е, че когато той искалъ да развали опекунството на братѣ на наслѣдниците и искалъ самъ да стане опекунъ, е заявявалъ, че това той го иска за доброто на сираче-

тата, и какъ е проявилъ тая си добрина: чрѣзъ начина, по който е послѣдилъ до сега, или по другъ, неизвѣстенъ начинъ и кой е той? Очакваме отъ Манолъ х. Лефтеровъ да отговори на горнитѣ ни въпроса прѣди още да изложимъ своитѣ коментари върху подобенъ родъ доброжелателство.

Шосето Юнуз-бунаръ — Провадия. Въ брой № 32 отъ 30 августъ н. г. поменахме за проектиранитѣ планове, по които ще се строи шосето Юнуз-бунаръ — Провадия. Споредъ нареждането на респективното министерство, шосето трѣбва да мине прѣзъ такива села даже, които никога нѣма да иматъ възможностъ да се ползватъ отъ него, защото сж на далечно разстояние. Намъ е чудно защо министерството е прѣнебрѣгнало рѣшението № 103/900, а е прѣдпочело № 156/904. Наистина, министерството е утвърдило рѣшен. № 105/908 г. но съ пълно промѣнение най-съществената му частъ, като е наредило щото трасето да стане споредъ рѣшение № 156/904, т. е. да мине прѣзъ: Провадия — Мурадъ софу — Аяма — Карягда — Юнуз-бунаръ. Прѣдъ видъ очевидната загуба за селата, прѣзъ които би минало шосето по рѣшение № 103, Градинаровския селско-общински съвѣтъ съ рѣшение № 14 отъ 2 авг. 1909 г. напovo апелира къмъ г-на варн. окр. управителъ за утвърждение рѣшението му № 105/908 безъ никакво измѣнение, т. е. да мине шосето прѣзъ селата: Апгаразакъ, Кара-къосе, Дамналя орта, Градинарово, Асълъ бейлий, Фете-къой и Провадия. Нека се надѣваме, че сегашния окр. управителъ ще се отнесе съ подобающето внимание и безпристрастие и ще съдѣйствува за справедливата кауза на градинаровския селско-общински съвѣтъ.

Училищна хроника.

Учителскиятъ съвѣтъ при тукашнитѣ основни училища имѣ първото си заседание на 29 м. м. На дневенъ редъ бѣ въпроса за разпрѣдѣлването на учителитѣ по училища. Споредъ § 29 отъ инструкцията, тоя въпросъ се разрѣшава отъ училищното настоятелство въ съгласие съ инспекцията. Кой знае по какви съображения, настоятелството си отстъпило правата на учителския съвѣтъ и по такъвъ начинъ стана кукла въ ръцѣтѣ на една групичка отъ тукашнии учители, които живѣятъ съ мисълта, че цѣлитъ свѣтъ трѣбва около тѣхъ да се върти...

Заседанието бѣ открито отъ г-нъ Хр. Кировъ, прѣдседателъ на главнитѣ учители. Още въ самото начало стана скандалъ, който твърдѣ злѣ говори за културността на варненскитѣ „възпитатели“ и „възпитатели“. Единъ отъ тѣхъ, достоенъ синъ за сопаджийска епоха, направи прѣдложение да не се дава думата на г. Николовъ, защото билъ завелъ дѣло противъ всички, които инсинуираха и лъжесвидѣтелствуваха по аферата му съ Широкова и Илиева.

Подобна мисълъ може да роди главата само на умствено късогледъ хора. Когато г. Николовъ говорѣше, сжщиятъ тоя „герой“ — ураджия тропаше съ ръцѣ по чина, съ крака — по пода и високо крѣшеше:

„Хайде, хайде излизай! Маршъ навънъ!“ и пр. Прихърътъ му бѣ послѣдванъ още отъ нѣколко души. Избирателниятъ калабалѣкъ, учителитѣ, удариха на приказки. И всрѣдъ тоя общъ шумъ, въ който прозираха животинскитѣ острѣвления на неговитѣ автори, г. Николовъ бѣ принуденъ да прѣкъсне рѣчта си и да заяви, че по въпроса, остава на особено мнѣние, което ще бѣде вписано въ протокола. Една госпожица пъкъ се оплакваше, че отъ гнѣвъ и трѣвога цѣла трѣперила, защото била направена, „само отъ нерви“ (Какви чудни субекти имало по свѣта?!). Щомъ г. Николовъ млъкна, всичко трѣгна като по медъ и масло. Избра се комисия, която да направи проектъ за разпрѣдѣлене на учителитѣ по училища и на 31 с. м. да го докладва на съвѣта. Тѣй и стана. Но разпрѣдѣленето, което избраната комисия прѣдстави, не задоволи нѣкой отъ г. г. учителитѣ, затова тѣ подадоха заявления до училищното настоятелство и искаха ново прѣмѣстване. Уч. н-во, като видѣ, че не може „влѣкътъ да е ситъ, и агнето цѣло“, отстъпи отъ първото си рѣшение, пренебрегна рѣшението на комисията и прави едно трето разпрѣдѣление, което е далечъ отъ да задоволи интереситѣ на учебното дѣло въ града ни. По това разпрѣдѣление ние ще се изкажемъ въ идущия брой.

Едно, обаче, е необяснимо — защо училищната инспекция, която има право на равенъ дѣлъ при разрѣшението на тоя въпросъ, пасува.

Дневни новини

По чръста за независимостта. Съ чръста за „независимостта“ трѣба да бѣдатъ наградени не само офицеритѣ и войницитѣ отъ 8-ма Тупджанска дивизия, нъ и всички запасни подоофицери и войници въ Царството, които въ минутата на обявяване независимостта, сж били подъ знамената, защото на тѣхъ гърбъ е направено всичко и, ако бѣше обявена войната, тѣ първи щѣха да се сръщнатъ съ неприятеля и защитатъ Отечеството и Царя; Ето защо, най-справедливо ще бѣде за вѣченъ спомѣнъ да бѣдатъ тѣ наградени, понеже тоя исторически актъ е извършенъ кога тѣ сж били подъ знамената.

Варненската Тър.-Индустриална Камара обявява, че тя открива въ града Варна *безплатенъ курсъ по жемъзарството*, който ще трае отъ 15 Септември т. г. до 15 Май 1910 год. и ще се ръководи отъ извѣстния инженеръ-механикъ г. *Илия Христовъ*. Курса ще бѣде завършенъ съ экзаменуване на ученицитѣ и издържелитѣ изпита ще получатъ свидетѣлства за това.

За ученици се приематъ майстори и калфи желѣзари, които прѣдставятъ документи че сж работили занаята най-малко 4 години и сж свършили поне I класъ. Повече отъ 35 ученика не ще се приематъ.

Въ Варненската гара кантаря е повреденъ отъ нѣколко години насамъ съ който не може да се тегли точно и прави голѣма вѣда на всички търговци. Единъ и сжщъ прѣдметъ, въ еднаква тежестъ тег-

ленъ пѣколко пѣти показва различни тежини. Търговцитѣ отдавна се оплакватъ за тази поврѣда и за направата на кантаря. Сега се учимъ, че поржчания новъ кантаръ въ странство отъ дирекцията на железницитѣ вече е пристигналъ на гарата и тази седмица ще го поставятъ за употреба.

Господинъ Велевъ, окръжниятъ училищенъ инспекторъ, телеграфически е остраниенъ отъ длѣжностъ, за да бѣде сѣденъ отъ дисциплин. сѣдъ при Мин. Нар. Пр. Неговото острапение особено много се желасе отъ тукашнитѣ основни учители, защото мнозина отъ тѣхъ е атестиралъ съ „слабъ“, пъкъ и на мнозина е съставилъ актове и иска уволнението имъ изъ цѣла България. Ние съжаляваме, че неможахме да узнаемъ въ кое затѣнено кѣше варненскитѣ „възпитатели“ сж празнували своята пирова побѣда!

Работилницата на В. Парушевъ и Сие се прѣмѣсти въ улица „Прѣславска“ сръщу хотелъ „Комерсиалъ“.

Въ работилницата се праготовляватъ отъ най-доброто качество разни чоколатени бонбони разни видове локуми и много други захарни произведения. Самия В. Парушевъ не е жалилъ нито трудъ нито сръдства за да може да удовлетвори вкуса на гражданскитѣ и гражданитѣ.

Европейски гости. На 21 септ. н. г. ще дойдатъ у насъ 200 души художници изъ Франция. Обръщаме вниманието на г. кмета върху нѣкои и други тукъ-тамъ стърчащи бараки и оборени здания въ града, които отдавна трѣбваше да се махнатъ. Така назр. прѣлъ хотелъ „Островъ“ се намира едно вето здание посрѣдъ площада, друго има долу до т. п. станция при митницата, отъ което е останало само едни голи довари. Защо такива здания още стоятъ, да ни хвалятъ прѣдъ външния свѣтъ ли?

Пишатъ ни отъ с. Срашимирово, Бѣлевска община, Варненско, че отъ 2 мѣсеца насамъ тамъ върлува болестъта дизентерия, за която болестъ е прибрала въ вѣчността около 15—20 дѣца. За Бѣлевски околийски лѣкаръ е билъ назначенъ г-нъ д-ръ Табаковъ, но както ни пишатъ, сжщия пикалъ не се интересувалъ, защото, казва се въ писмото, че ако се е интересувалъ щѣше да дойде да прѣгледа болнитѣ, но д-ра е дошелъ въ 2 мѣсеци 3—4 пѣти и то е стоялъ по 1 часъ и се връщалъ пакъ за Варна. Ние питаеме така ли се пазятъ населението отъ върлюющитѣ болести?

Търси се отъ домашнитѣ му, Киро Маджаровъ, отъ с. Кунови Македония, Кайларска околия. Който го знае кѣдѣ се намира да съобщи въ редакцията на в. „Своб. Гласъ“.

ДОСТАВЯМЪ сѣно на вагони отъ най-доброкачество, който желае да купи да се отнесе до Атанасъ Филиповъ прѣдприемачъ въ гр. Ески-Джумая.

Купувамъ анции

Справка редакцията.

Българско Търговско Параходно Дружество — Варна.**П О Ж А Н А № 3068**

Понеже свиканото на 23 того извънредно акционерно събрание не се състоя, по неявка на достатъчен контрол, то същото събрание се отлага за 6 Септември т. г. същото място и същия час.

Дневен редъ.

Изменение устава на дружеството, по проекта, изработен от комисията, назначена от министерството на финансите.

Умоляват се господа акционерите да се явят въ събранието, като имат пред вид че въ горното второ събрание, поставяние на дневен редъ въпросъ, ще се разглежда и рѣши ако и само половината от поимения капиталъ бѣде прѣдставенъ.

За събранието, свикано за 6 Септември т. г. трѣбва да се изпращатъ нови пълномощия.

гр. Варна 24 Августъ 1909 год.

Отъ управителния съвѣтъ.

Варненската Окръжна Постоянна Комисия**ОБЯВЛЕНИЕ**

№ 5170

гр. Варна, 20 августъ 1909 година.

На 10 октомври 1909 година въ канцеларията на Комисията, въ 4 часа слѣдъ пладнѣ, ще се произведе търгъ съ тайна конкуренция за отдаване на прѣдприемачъ направата на една ОВЧАРНИЦА при Добришкото Нисше Земледѣлческо Училище.

Приблизителната стойностъ на прѣдприятието е 5500 лева.

Офертите ще се приематъ до 4 часа слѣдъ пладнѣ същия день. Слѣдъ отварянето на търга не се приематъ никакви заявления.

Искавия залогъ е 5% въ удостоверение отъ Българ. Народна Банка или Землед. Банкови Агентури въ окръга и документи, съгласно чл. 11 отъ закона на Обществения прѣдприятия.

Поемнитъ условия, смѣтката, вѣдомостта на цѣнитъ и плана могатъ да се видятъ всѣки присѣственъ день и часъ въ канцеларията на Комисията.

Прѣдседателъ: Н. Поповъ.

Секретаръ-Бирникъ: Г. Лоловъ.

СКОРО-ПРИСТИГНАЛАТА ФИРМА ОТЪ ЦАРИГРАДЪ

Хайгасъ Артиновъ и Сие, се установи въ Варна, улица „Волова“ IV уч. подъ зданието на Вл. Станковъ, приема за изработване разни видове прозорци, валчести стѣлби, европейски подове съ четвъртити и тригълни парчета за здания, гардероби, джамекани маси и др. съ износни цѣни. Работа здрава и модерна отъ която всѣки единъ ще остане доволенъ.

Съ почитание Х. Артиновъ и Сие.

Не изпусквайте случая**ГОТОВИ ДРЪХИ ГОТОВИ ДРЪХИ**

Извѣстяваме на почитаемихъ граждани и гражданки и на ония г-жи и г-да отъ провинцията, че въ *магазинътъ на Братия Ескинази* срѣщу „Пазаръ Парушъ“, Пристигнаха извънредно елегантни костюми *Мажки, Дамски Дѣтски дрѣхи*, също костюми *Тайери* блузи, цѣлѣ конфекционъ, съ цѣни много износни по при-фиксъ.

Също пристигнаха ни голѣмъ изборъ отъ трайни и елегантни мажжки дамски и дѣтски мушамы.

Братия Ескинази — Варна.

Финансовъ Приставъ при Варн. Окр. Финансово Управление
Обявление № 406

Явявамъ на интересующитъ се, че на 31-и день отъ двукратното публикуване настоящето въ вѣстникъ „Свободенъ Гласъ“, ще продавамъ въ канцеларията си въ гр. Варна слѣдующия недвижимъ имотъ, принадлежащъ на синове Я. Ибичеви отъ гр. Варна, за погашение дълга му къмъ хазната на сума 330 лева 52 ст. по изпълнителния

листъ № 4340, издаденъ отъ I Варненски градски мирови съдия, а именно:

Едно лозе отъ петъ декара и три ара находяще се въ Варненското землище въ мѣстността „Кермеръ-Дере“ при сѣсѣди х. Вилчо Илиевъ, Атапасъ К. Пандилевъ, Елисави Велева.

Оценено за 120 лева.

Имотътъ е събственъ на длъжника и не е заложенъ никъдъ.

Продажбата ще се извърши по

правилата, изложени въ чл. чл. 1004 — 1028 отъ Гражданското Сждопроизводство.

Ако въ продължение на 24 отъ присѣждането не се яви нѣкой и наддаде 5% продамата се възобновява и продължава още на слѣдующия подиръ това присѣственъ день и часътъ до 5 слѣдъ пладне, подиръ изминуването на който срокъ имотътъ се присѣжда окончателно върху оновова, който е наддалъ най-голѣма цѣна.

Желающимъ да купятъ, могатъ да се явяватъ въ канцеларията ми всѣки присѣственъ день и часъ, за да прѣглеждатъ книжката и да наддаватъ.

2—2
гр. Варна 19/VIII 1909 година.
II Фавансовъ Бирникъ: Д. Дръчевъ

Възползувайте се!

Продава се книгата съ заглавие:
Първа помощъ въ нещастни случаи и внезапни заболявания.

Отъ професоръ И. Г. Турнеръ.

Рправка редакцията на вѣстникъ „Свободенъ Гласъ“.

ПРОДАВАТЪ СЕ акции отъ
Вносно-Износната Банка

Справка редакцията на в. „Свободенъ Гласъ“.

Кредитно Акционерно Д-во „ЗОРА — Варна.

№ 122

Спестовната книжка № 201 принадлежаща на Варненския жителъ Панайотъ Ив. Черноводовъ за 1020 лева златни е изгубена и слѣдъ еднократно публикуване се счита за бѣла книга, понеже слѣдъ настоящата публикация дружеството ще издаде дубликатъ Черноводову за същата сума.

гр. Варна, 28-й Августъ 1909 год.

Отъ дружеството.

ПРАЗДНО МѢСТО се продава,

отъ около 1200 кв. метра, въ гр. Добричъ, подходящо за мелница, магазинъ, къща и др. Мѣстото се памира до новостроящата се гара.

Споразумѣние до самия стопанинъ Игнатовъ въ гр. Добричъ.

Д-ръ Никола Сотировъ

Приема болни отъ 2 до 4 часа булеваря „Мария Луиза“ № 8 близо до военния клубъ.

Николай Кирилковъ — ВАРНА

(9 Телефонъ № 135, II уч. ул. „Малка Прѣславска“ 9)

СПЕЦИАЛНО

Електротехническо & Информационно

„БЮРО“

Информира и прѣдставлява разни електротехнически фабрики по съобщителни и освѣтителни инсталации също и наемане на помѣщения, продажби на имоти и служби по всички отрасли на търговията, промишлеността и занаятията. Всѣки день и часъ е на разположение по всички свѣдения и улеснения потребни за гр. Варна, провинцията и странство.

Приематъ се и застраховки: за животъ на дружеството „Ню-Йоркъ“ и за пожаръ на дружеството „Фениксъ“.

„БЪЛГАРИЯ“

1-ВО БЪЛГАРСКО ЗАСТРАХОВАТЕЛНО Д-ВО ВЪ ГР. РУСЕ.

Основен капитал, напълно внесенъ . . . л. зл. 1,500,000

Който може да бѣде увеличенъ до . . . „ „ 4,000,000

Запасенъ фондъ, разни резерви и вносове „ „ 13,000,000

Годишни постѣп. по всички видове застрах. . . „ „ 12,000,000

ИЗПЛАТЕНИ ЗАГУБИ (ЩЕТИ):

(ОТЪ ОСНОВАВАНЕТО НА Д-ВОТО)

По клонъ „П О Ж А Р Ъ“ л. зл. 40,000,000

„ „ „Ж И В О Т Ъ“ „ „ 700,000

„ „ „Н Е Щ А С Т И Я“ „ „ 300,000

„БЪЛГАРИЯ“,

1-вото и най-старо Българско Застрахователно Дружество

ПРИЕМА ЗАСТРАХОВАНИЯ

при най-либерални условия и съ най-износни прѣми:

1) ПО КЛОНА „ПОЖАРЪ“

Противъ всички загуби на движими и недвижими имоти, причинени отъ пожаръ, грѣмотевица и експлозия.

2) ПО КЛОНА „НЕЩАСТИЯ“

Противъ всѣкакъвъ видъ нещастни случаи по съвсѣмъ нововъведени комбинации съ и безъ възвръщане на прѣмиитъ.

3) ПО КЛОНА „ЖИВОТЪ“

За животъ, въ случай на смъртъ или прѣживяване, зестри, капитал, пенсии и пр.

Прѣпорѣчватъ се особно нововъведенитъ

„ПОЛУЛЪРНИ ЗАСТРАХОВАНИЯ“

за въ случай на смъртъ или прѣживяване.

БЕЗЪ МЕДИЦИНСКО ОСВИДѢТЕЛСТВУВАНЕ

съ мѣсечни прѣми отъ 1 лв. нагорѣ.

ПРОСПЕКТИ И ПОДРОБНИ СВЕДЕНИЯ ДАВАТЪ:

Главното Управление на Дружеството, пътуващитъ инспекторъ-аквизитори и агентитъ му въ всичкитъ окръж. и окол. градове и по-голѣми села на Княжеството.

Печат. Д. Тодоровъ и Сие, Варна.